

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 3 квітня 2019 р. № 293»

I. Визначення проблеми

Постановою Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 "Деякі питання діяльності акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" (далі - постанова 293), яка набрала чинності 06.04.19, встановлено, що ПАТ "Нафтогаз України" (далі - Компанія):

здійснює на умовах та в порядку, визначених Кабінетом Міністрів України, продаж/постачання природного газу постачальникам для потреб побутових споживачів, побутовим споживачам, релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності), державному підприємству України "Міжнародний дитячий центр "Артек", окремим категоріям виробників теплової енергії за ціною, що визначається як середня арифметична ціна газу, за якою Компанія пропонує газ промисловим споживачам за умови передоплати у попередньому до місяця постачання газу до місяця, але не вищою, ніж ціна, встановлена Кабінетом Міністрів України;

забезпечує придбання природного газу у господарських товариств акціонерне товариство "Укргазвидобування" та публічне акціонерне товариство "Державне акціонерне товариство "Чорноморнафтогаз" за ціною, що визначається відповідно до попереднього, за вирахуванням торговельної надбавки (націнки) на рівні 1,917 відсотка такої ціни.

При цьому, на сьогодні чинною є постанова Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 №867, якою затверджене Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (далі - Положення ПСО). На підставі статті 11 Закону України "Про ринок природного газу" Положенням ПСО Кабінет Міністрів України зобов'язав Компанію виконувати спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу: продавати природний газ постачальникам природного газу для потреб побутових споживачів, релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек" на умовах та у порядку, що визначені тим Положенням;

постачати природний газ побутовим споживачам, релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та державному підприємству України "Міжнародний дитячий центр "Артек", постачання яким у відповідному періоді (місяці постачання) не здійснює інший постачальник (у тому числі інший постачальник із спеціальними обов'язками відповідно до цього Положення), на умовах та у порядку, що визначені цим Положеннями

постачати природний газ на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням, виробникам теплової енергії;

придбавати природний газ у господарських товариств, 100 відсотків акцій (паїв, часток) яких належать державі або іншому господарському товариству, єдиним акціонером якого є держава (ПАТ "Укргазвидобування", акціонерне товариство "Державне акціонерне товариство "Чорноморнафтогаз"), для формування ресурсу природного газу для побутових споживачів, релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності), державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек" та виробників теплової енергії для всіх категорій використання природного газу *на умовах та у порядку, що визначені цим Положення.*

Таким чином на сьогодні одночасно діють два нормативно-правових акти однакової юридичної сили, взаємовиключні положення яких має виконувати Компанія.

Так, абзацом третім пункту 6 та пунктом 12 Положення ПСО визначені умови виконання Компанією покладених на неї спеціальних обов'язків у частині ціни придбання та продажу/постачання природного газу. Текстом постанови 293 зміни до цих положень не передбачені.

При цьому, постановою 293 не встановлюється додаткових спеціальних обов'язків для Компанії, не передбачається підстав та порядку застосування Компанією положень цієї постанови одночасно або замість застосування Положення ПСО, що унеможливило б реалізацію ринкових механізмів ціноутворення з боку Компанії по всім своїм покупцям/споживачам, яка буде обмежена вимогами Положення ПСО.

Постанова 293 стосується не всіх категорій суб'єктів, яким Компанія зобов'язана реалізовувати природний газ за Положенням ПСО, зокрема упущено категорію виробників теплової енергії, які здійснюють виробництво теплової енергії для всіх категорій споживачів (фізичні або юридичні особи, які використовують теплову енергію на підставі договору) та постачальників природного газу для потреб релігійних організацій та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек".

Порушення вимог Положення ПСО загрожує Компанії та її посадовим особам як відповідальністю за порушення Ліцензійних умов постачання природного газу, так і відповідальністю за кримінально карані правопорушення. Зокрема, до сьогодні Положення ПСО передбачає обов'язок Компанії продавати природний газ для потреб побутових споживачів, релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек" постачальникам, визначеним у Додатку до Положення ПСО, переважна більшість з яких є приватними структурами із фактичним статусом локальних монополістів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є забезпечення можливості реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 "Деякі питання діяльності акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" шляхом узгодження її положень з Положенням про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 №867.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 293"	Прийняття проекту забезпечить можливість реалізації положень постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 "Деякі питання діяльності акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" в частині застосування ринкових цін продажу природного газу постачальникам природного газу для потреб побутових споживачів, релігійних організацій та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек"; побутовим споживачам, релігійним організаціям та державному підприємству України "Міжнародний дитячий центр "Артек", постачання яким у відповідному періоді (місяці постачання) не здійснює інший постачальник; постачання природного газу виробникам теплової енергії визначеним підпунктом 1 пункту 3 Положення ПСО.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Залишення ситуації без змін призведе до неможливості виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 "Деякі питання діяльності акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України".

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про	Репутаційні. Втілення правової і соціальної функції держави.	Не передбачається

внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 293"		
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачається.	Репутаційні. Неможливість організації виконання державою своєї соціальної функції.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Приняття проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 293"	Зниження ціни на природний газ.	Не передбачаються.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачається	Залишення витрат громадян на оплату природного газу на існуючому рівні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	117	135	509	648	1409
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	96	3	0,8	0,2	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 293"	Застосування ринкових цін продажу природного газу	Не передбачається
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Не передбачається	Залишення витрат на оплату природного газу на існуючому рівні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Обраний спосіб прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 293"	4	Прийняття проекту забезпечить можливість реалізації положень постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 в частині застосування ринкових цін продажу природного газу постачальникам природного газу для потреб побутових споживачів, релігійних організацій та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек"; побутовим споживачам, релігійним організаціям та державному підприємству України "Міжнародний дитячий центр "Артек", постачання яким у відповідному періоді (місяці постачання) не здійснює інший постачальник; постачання природного газу виробникам теплової енергії визначеним підпунктом 1 пункту 3 Положення ПСО.
Залишення існуючої ситуації без змін	1	Проблема неможливості реалізації природного газу за зниженою ціною продовжує існувати.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України	Дозволяє вирішити проблему ефективним шляхом	Відсутній

Залишення існуючої ситуації без змін	Проблема неможливості реалізації природного газу за ринковою ціною продовжує існувати.	Відсутній
--------------------------------------	--	-----------

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проблему неможливості реалізації положень постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 в частині застосування ринкових цін продажу природного газу пропонується вирішити шляхом внесення до згаданої постанови змін, які забезпечать її узгодження з Положенням про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 №867.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Органи виконавчої влади та суб'єкти господарювання додаткових витрат на виконання вимог регуляторного акта не зазнають.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акту не обмежується у часі, що дасть змогу застосовувати механізм запропонований ним протягом необхідного періоду часу.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності регуляторного акта:

1) постачання природного газу Компанією на умовах, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293 "Деякі питання діяльності акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України";

2) обсяг витрат на закупівлю природного газу:

- постачальників природного газу для потреб побутових споживачів, релігійних організацій та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек";

побутових споживачів, релігійних організацій та державного підприємства України "Міжнародний дитячий центр "Артек", постачання яким у відповідному періоді (місяці постачання) не здійснює інший постачальник;

виробників теплової енергії визначених підпунктом 1 пункту 3 Положення ПСО;

3) економічний ефект (фінансовий результат) від зменшення ціни продажу природного газу.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності у строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

**Міністр енергетики та
вугільної промисловості України**

І. Насалик

_____ 2019 р.